

Programma 2 Kansrijk opgroeien

02 juni 2024

Maatschappelijke effecten

Alle kinderen in Gooise Meren groeien kansrijk op.

De gemeente Gooise Meren faciliteert de onderwijsinstanties in het uitvoeren van hun taak.

2.1. Jeugdbeleid

Wat willen we bereiken?

Gooise Meren is met haar ligging en voorzieningen een prachtige gemeente om in op te groeien. Als gemeente willen wij dat alle kinderen de mogelijkheid krijgen dit kansrijk te doen, waarbij wij voorwaardenscheppend, stimulerend en toegankelijk zijn. We dragen bij aan de brede ontwikkeling van jeugdigen door een breed en inclusief aanbod aan onderwijs, opvang, sport, speelgelegenheid en kunst/cultuur. Zo is het staand beleid dat we speelplekken op verzoek inclusief toegankelijk maken, dat we jongeren ondersteunen bij initiatieven en de toegang tot sport en cultuur stimuleren.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- we stellen de nota integraal jeugdbeleid vast en voeren deze uit.
- we betrekken jeugd steeds bij ons beleid en de keuze voor voorzieningen.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2023?

Doorontwikkelen jeugdbeleid

Wij ontwikkelden het integrale beleidsplan jeugd. Dit beleidsplan betreft alle aspecten van opgroeien en opvoeden in Gooise Meren. Van speeltuinen, sport en cultuur (inclusief muziek), tot onderwijs en van jeugd en jongerenwerk tot jeugdbescherming.

Wij hebben de gemeenteraad bij het ontwikkelen van het integrale beleidsplan jeugd betrokken door middel van het 'Werkprogramma Gemeenteraad Jeugdzorg bij opgroeien en opvoeden in Gooise Meren'. Dit werkprogramma is ter voorbereiding van de besluitvorming van de raad over het beleidsplan in 2024.

Voor de ontwikkeling van het beleidsplan hebben we aan de hand van bijeenkomsten, overleggen en vragenlijsten een participatietraject doorlopen met jongeren, ouders, adviesorganen en onze ketenpartners op het gebied van jeugd, welzijn, onderwijs, sport en cultuur.

Jeugd betrekken bij beleid

In 2023 hebben we 4 speeltuinen gerealiseerd na een online participatietraject door bureau Speelplan. Daarbij konden ouders een enquête invullen en de kinderen konden online hun eigen speeltuin ontwerpen met de "Speeltuinbouwer". Locaties: Eendrachtspark Bussum, Dr. J. Th. de Visserlaan Bussum, De Spiering Muiden en Flevolaan Muiderberg.

In 2023 hebben we opdracht gegeven om ontwerpen te maken voor de renovatie van de skatebanen in Bussum, Naarden en Muiderberg.

De ontwerpen zijn tot stand gekomen met behulp van ideeën van jongeren. De skatebanen in Bussum en Muiderberg worden in 2024 daadwerkelijk aangepast.

Wij hebben ons aangesloten bij het Child Friendly Cities Initiative (CFCI) van UNICEF en mogen ons als eerste Nederlandse gemeente 'kandidaat-Child Friendly City' noemen. Deelname aan dit initiatief helpt ons bij het verankeren van kinderrechten in ons lokale beleid en de uitvoering daarvan. Middelbare scholieren hebben via een vragenlijst hun mening gegeven over de kindvriendelijkheid van onze gemeente. Daarnaast hebben jongeren deelgenomen aan bijeenkomsten van de 'Youth Committee Gooise Meren', waar gesproken is over uiteenlopende onderwerpen waar de jongeren zelf de doelgroep van zijn, en over het structureel vormgeven van jeugdparticipatie. De opgehaalde input is gebruikt bij de verdere ontwikkeling van de jeugdnota en draagt bij aan de CFCI situatieanalyse: waar staat onze gemeente als het om kindvriendelijkheid gaat.

Preventieve voorzieningen

We promoten de Maatschappelijke Diensttijd met enige regelmaat onder de ketenpartners.

Eind 2023 is de Stichting Buurtgezinnen gestart met de werving van een coördinator voor de pilot Buurtgezinnen in Gooise Meren. Dit is een project waarin gezinnen andere gezinnen ondersteunen.

Met de pilot Samen Oplopen zijn we nog niet begonnen. In de gemeente Eemnes loopt dit project een half jaar, we wachten de evaluatie af van deze pilot.

2.2. Jeugdzorg

Wat willen we bereiken?

In ons aandeel voor de zorg voor onze jeugd stimuleren we een snelle en adequate hulpverlening. Door instroom te verlagen en doorstroom en uitstroom te bevorderen willen we dat er minder kinderen in de jeugdzorg zitten. We investeren gericht in preventie en zetten in op normaliseren en de-medicaliseren. Zo waarborgen wij dat zorg beschikbaar blijft voor die kinderen die het echt nodig hebben.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- we investeren in collectieve voorzieningen die preventief werken, zoals zorg voor passende hulp voor jeugdigen bij ingrijpende keuzes.
- we kijken o.a. bij verlengingen telkens kritisch of specifieke jeugdzorg nog steeds de beste oplossing is voor jeugdigen en gezinnen.
- we zorgen voor versterking van het gemeentelijk jeugdteam, zodat er meer tijd is om tot een op maat gesneden toeleiding te komen en de hulptrajecten te kunnen volgen.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2023?

Verder ontwikkelen collectieve jeugdzorg

Eind 2023 zijn we gestart met de stichting Buurtgezinnen, dit zal verder worden uitgerold in 2024. In het kader van het landelijke programma Kansrijke Start is eind 2023 ook besloten om regionaal te starten met de pilot: nu niet zwanger. Nu Niet Zwanger ondersteunt mensen (m/v) in kwetsbare omstandigheden een bewuste keuze te maken over het moment van hun kinderwens, zodat zij niet onbedoeld zwanger worden. Het programma helpt hulpverleners om met hun cliënten een open en eerlijk gesprek aan te gaan over kinderwens, seksualiteit en anticonceptie.

Versterken jeugdteam Uitvoeringsdienst Sociaal domein

Wij hebben het gemeentelijk jeugdteam van onze Uitvoeringsdienst Sociaal domein versterkt met de volgende maatregelen.

- Wij hebben de deskundigheid en de personele bezetting van het jeugdteam verstevigd door toevoeging van een gedragswetenschapper en twee jeugdconsulenten aan het jeugdteam.
- De gedragswetenschapper begeleidt de casuïstiekbespreking met het team. Ook nemen alle jeugdconsulenten deel aan begeleide intervisiebijeenkomsten.
- De gedragswetenschapper heeft met elke jeugdconsulent 1 maal per 4 weken een caseload-bespreking en er is regelmatig tussentijds overleg bij bijzonderheden of incidenten.
- Er is een geactualiseerde werkinstructie regievoering met en voor het jeugdteam ontwikkeld en ingevoerd. De werkinstructie borgt een meer inhoudelijke wijze van regievoering.
- Met het jeugdteam is een leer- en verbetertraject procesregie doorlopen om de eenduidige visie op inhoud en aanpak van de procesregie te borgen in het team.
- De leden van het jeugdteam volgen individueel en gezamenlijk deskundigheid bevorderende opleidingen en cursussen.

Verkorten wachttijden jeugdzorg

We hebben in verband van de Regio Gooi en Vechtstreek samen met jeugdhulp aanbieders en gecertificeerde instellingen een Plan van aanpak Wachttijden ontwikkeld. Inmiddels heet dit 'Programma Verbeteren Instroom, Doorstroom en Uitstroom Jeugd'. Dit programma biedt de basis voor een iteratieve aanpak van de geconstateerde problematiek bij instroom, doorstroom en uitstroom jeugdhulp. Doel is om jeugdigen tijdig beter passende jeugdzorg te bieden. Zodat de volgende risico's voorkomen worden: te lange wachttijden,

verergerende problematiek, second best oplossingen en mogelijk uithuisplaatsingen door oplopende crisis tijdens het wachten.

Verbeterplan versterkte procesregie jeugdzorg

De aanbevelingen uit het Verbeterplan Versterkte procesregie zijn uitgevoerd. De aanbevelingen van de Rekenkamercommissie over de processen in de Jeugdzorg zijn grotendeels uitgevoerd. Alleen daar waar de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie samenhangen met beleidskeuzes te maken in het integrale beleidsplan jeugd, dat in ontwikkeling is, zijn de aanbevelingen deels nog niet uitgevoerd.

Wij hebben de gemeenteraad in een voortgangsrapportage in mei 2023 (RM449660) en in de tweede voortgangsrapportage in november 2023 (RM713442) geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering van de aanbevelingen.

Onderzoek verwijzingen van huisartsen

We zijn gestart met het onderzoek naar de verwijzingen van huisartsen naar individuele jeugdhulp. Op basis van het onderzoek krijgen we steeds meer zicht op de verwijzroute van de huisarts naar individuele jeugdhulp. We verwachten het onderzoek in 2024 af te ronden. We gaan met ons jeugdteam, huisartsen en andere relevante netwerkpartners in gesprek om te kijken hoe we deze inzichten kunnen gebruiken om meer preventieve ondersteuning voor gezinnen te realiseren.

2.3. Onderwijs & onderwijshuisvesting

Wat willen we bereiken?

We willen dat kinderen vrije keuzes en gelijke kansen en behandeling krijgen in het onderwijs. We werken hierbij actief samen met de onderwijsinstanties. Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) is het richtsnoer voor onderwijshuisvesting. De arbeidskrapte en de stijging van de bouwkosten vragen om scherpere prioritering in de tijd. We kijken naar multifunctioneel gebruik van de huisvesting voor zowel onderwijs als voor activiteiten buiten schooltijd.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- we stimuleren gelijke kansen voor alle kinderen bij de aanmeldprocedures voor scholen (PO & VO).
- het Integraal Huisvestingsplan (IHP) is het richtsnoer voor onderwijshuisvesting.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2023?

Vergroten gelijke kansen in het onderwijs

In de regiegroep Onderwijskansen zijn voorbereidende gesprekken gevoerd om te komen tot een evaluatie van het Onderwijskansenbeleid. De evaluatie zelf is verschoven naar de eerste helft van 2024.

Blijvend zijn we in gesprek met de schoolbesturen over de aanmeldprocedures voor scholen.

Update IHP en ontwikkelen programma-aanpak

De visie op onderwijshuisvesting is uitgewerkt en het concept voor het nieuwe Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor onderwijshuisvesting is opgesteld. De gezamenlijke visie met schoolbesturen resulteert in een up-to-date langetermijnvisie, waarbij verouderde keuzes uit het IHP van 2018 worden herzien. Besluitvorming vindt plaats in 2024.

De lopende projecten, waaronder de voorbereidingen voor de renovatie van de Vondelschool en de nieuwbouw van de Tweemaster, worden nauwlettend gemonitord.

Integraal plan lokalen bewegingsonderwijs uitwerken

In 2023 is de offerte uitvraag gedaan voor het opstellen van het IHP voor lokalen bewegingsonderwijs, op basis waarvan opdracht kan worden verleend. Het opstellen van dit IHP hebben wij doorgeschoven naar 2024, omdat wij de beschikbare capaciteit in 2023 vooral hebben ingezet op de uitwerking van de visie onderwijshuisvesting en het IHP voor de schoolgebouwen.

Onvoorziene kleine investeringen onderwijshuisvesting

Het budget voor het jaar 2023 is grotendeels ingezet om onvoorziene tegenvallers bij aanbestedingen voor schoolbesturen op te vangen. Vanwege stijgingen in de bouwkosten zijn veel oorspronkelijk geraamde stichtingskosten hoger uitgevallen dan aanvankelijk berekend.

Actieplan NPO-gelden

In 2023 is de voortzetting van het actieplan Nationaal Programma Onderwijs (NPO) door het college vastgesteld. We blijven investeren in verschillende goedlopende activiteiten en projecten die gericht zijn op het vergroten van gelijke kansen, onder andere voor kinderen uit kansarmere gezinnen.

Gezamenlijke aanpak lerarentekort

De regionale samenwerkingsagenda wordt vooral gedragen door de schoolbesturen, omdat het vooral voorziet in een gezamenlijke aanpak in het aantrekken en opleiden van leraren en valt onder de verantwoordelijkheid van de scholen zelf. We hebben met de schoolbesturen gekeken waar wij als gemeente Gooise Meren kunnen helpen om het makkelijker te maken om personeel aan te trekken en te behouden. Op dit moment ligt dit vooral bij het helpen met parkeerproblematiek en zijn we begonnen met een pilot om huizen beschikbaar te stellen voor het onderwijs.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2022	Prim. Begroting 2023	Begroting 2023 (na wijziging)	Realisatie 2023
Lasten				
626 Onderwijshuisvesting	4.022	3.592	4.455	3.896
627 Overige onderwijs	2.500	2.187	2.764	2.816
630 Maatwerkvoorzieningen jeugd	13.796	14.175	14.852	16.490
Totaal Lasten	20.319	19.954	22.071	23.201
Baten				
626 Onderwijshuisvesting	-92	0	-40	-122
627 Overige onderwijs	-675	-230	-443	-670
630 Maatwerkvoorzieningen jeugd	-95	0	0	-71
Totaal Baten	-862	-230	-483	-864
Resultaat voor bestemming	19.456	19.724	21.588	22.338
Toevoegingen				
626 Onderwijshuisvesting	134	0	0	0
627 Overige onderwijs	103	0	0	0
Totaal Toevoegingen	237	0	0	0
Onttrekkingen				
626 Onderwijshuisvesting	-443	-65	-309	-137
627 Overige onderwijs	-1	-26	-26	-26
Totaal Onttrekkingen	-444	-91	-335	-163
Saldo reserves	-207	-91	-335	-163
Resultaat na bestemming	19.249	19.634	21.253	22.175

Toelichting financiële verschillen

Toelichting verschillen tussen Realisatie 2023 t.o.v. Begroting inclusief wijzigingen 2023		
Onderdeel programma 2	Verskil (x € 1.000)	V/N (V= voordeel, N= nadeel)
<p><i>Doorbelasting</i> Betreft doorbelastingskosten ambtelijk apparaat, nadere toelichting zie programma 6.</p>	303	V
<p><i>Onderwijshuisvesting</i> Op beheer en onderhoud is sprake van € 524.000 lagere lasten. Dit wordt voor € 250.000 veroorzaakt doordat de asbestsanering van de Vondelschool (gedekt uit de algemene reserve (Programma 6)) pas in 2024 wordt gerealiseerd. Ook de lasten voor de wissellocatie (gedekt uit de reserve Tijdelijke huisvesting onderwijs) en de exploitatielasten voor de tijdelijke huisvesting in de PC Hoofdschool Muiden vallen respectievelijk € 172.000 en € 71.000 lager uit. Op de overige beheer- en onderhoudsbudgetten is sprake van een voordeel van € 31.000.</p>	524	V
<p><i>Overig onderwijs</i> Afrekeningen en btw-correcties over voorgaande jaren met betrekking tot volwasseneducatie en leerlingenvervoer veroorzaken een incidenteel voordeel.</p>	171	V
<p><i>Jeugd</i> De gedeclareerde kosten voor de inzet van individuele maatwerkvoorzieningen jeugd zijn ook in 2023 gestegen. Verklaring is de stijging van de vraag naar jeugdhulp. Er was sprake van een stijging (7%) van het aantal unieke cliënten in 2023 t.o.v. 2022. Waarbij voor een deel van de cliënten ook zwaardere en daarmee duurdere vormen van individuele ondersteuning nodig bleek. Casussen zijn ook complexer worden en komen dus eerder voor inzet individuele voorzieningen in aanmerking en voor de inzet van meerdere voorzieningen per casus (gestapelde ondersteuning). Het bleek ook nodig om op lokaal niveau maatwerkcontracten af te sluiten voor de inzet van duurdere verblijfsvoorzieningen, GGZ voorzieningen zonder verblijf en specifieke voorzieningen dagbehandeling en dagbesteding. Deze waren naar aard zo specifiek, dat deze regionaal niet zijn ingekocht. Een lokaal maatwerkcontract is in de regel duurder dan een regionaal ingekochte voorziening. Ook is sprake van een hogere uitnutting van de geïndiceerde jeugdhulp.</p>	-1.901	N
<p><i>Reservemutaties - reserve tijdelijke huisvesting onderwijs</i> De feitelijke onttrekkingen, ter dekking van specifieke activiteiten, zijn gebaseerd op de gerealiseerde (lagere) uitgaven. De uitgaven voor de</p>	-172	N

tijdelijke huisvesting onderwijs waren € 172.000 lager dan geraamd en leiden daardoor in 2023 tot een lagere onttrekking van € 172.000.		
<i>Overige verschillen <€ 70.000</i>	153	V
Totaal	-922	N